

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(422)

50. posiedzenie
Komisji Praw Człowieka
i Praworządności
w dniu 28 września 2006 r.

VI kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (cd.) (druk nr 239).
2. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (druk nr 244).
3. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Konwencji o przystąpieniu Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej do Konwencji o prawie właściwym dla zobowiązań umownych, otwartej do podpisu w Rzymie w dniu 19 czerwca 1980 roku, oraz do Pierwszego i Drugiego Protokołu w sprawie jej wykładni przez Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, sporządzonej w Luksemburgu dnia 14 kwietnia 2005 r. (druk nr 248).

(Początek posiedzenia o godzinie 12 minut 52)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Zbigniew Romaszewski)

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Otwieram posiedzenie Komisji Praw Człowieka i Praworządności poświęcone rozpatrzeniu trzech punktów.

Najpierw rozpatrzmy punkt związany z przyjęciem poprawek przedstawionych na posiedzeniu plenarnym do ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym. Następnie rozpatrzmy ratyfikację konwencji oraz zmiany w kodeksie postępowania administracyjnego. To są dwie proste ustawy, chciałby je więc od razu rozpatrzeć.

Proszę państwa, właściwie jeżeli chodzi o ustawę o KRS, to powstał jeden tylko kłopot. Mianowicie pan minister zbuntował się przeciwko temu, abyśmy skreślili wyrazy: „wniosku o wpis podmiotu do rejestru”. To jest nowe, bo pozostałe sprawy były rozpatrywane na posiedzeniu, wobec tego tylko tę jedną nową kwestię musimy rozpatrzeć. W związku z tym, żeby podjąć ten temat i móc poprawić przepis, ale raczej z punktu widzenia stylistycznego, zaproponowałem, aby – mówię o poprawce szóstej – w art. 1 w pktcie 5 lit. b, w ust. 4 wyraz „wniosku” zastąpić wyrazami: „oraz wniosku”.

Czyli teraz brzmiałoby to tak: „do wniosku o wpis podmiotu do rejestru oraz wniosku dotyczącego zmiany umowy lub statutu podmiotu wpisanego do rejestru, działającego na podstawie... itd. do rejestru na podstawie umowy lub statutu dołącza się także tekst jednolity umowy lub statutu z uwzględnieniem...”.

Tak że to wyjaśnia, bo coś tutaj po prostu szwankowało. Jest to, proszę państwa, jedna jedyna rzecz, którą właściwie mamy do ponownego omówienia.

Czy ministerstwo ma wyrobiony jakiś pogląd w tej sprawie? Czy to „oraz” mu przeszkadza, czy nie?

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Andrzej Duda: Przepraszam najmocniej, czy mógłbym prosić o powtórzenie tej propozycji?)

Proszę bardzo. Po wprowadzeniu tego brzmiałoby to tak: „do wniosku o wpis podmiotu do rejestru oraz wniosku dotyczącego zmiany umowy lub statutu podmiotu wpisanego do rejestru, działającego na podstawie umowy lub statutu, dołącza się także tekst jednolity umowy lub statutu z uwzględnieniem wprowadzonych zmian. Do tekstu jednolitego nie stosuje się przepisów o formie czynności prawnej”.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Andrzej Duda: Po prostu słowo „oraz”?)

Po prostu jest wprowadzony spójnik.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości

Andrzej Duda:

To znaczy, no, wydaje mi się, że jeżeli tutaj można byłoby mieć jakąś wątpliwość, to polegałaby ona jedynie na tym, czy takie sformułowanie nie prowadzi do rozumienia, że takie wnioski muszą być składane jednocześnie, prawda? „Oraz” w takim znaczeniu, że mamy koniunkcję.

(Głos z sali: Nie.)

(Przewodniczący Zbigniew Romaszewski: Nie sądzę: do wniosku o wpis podmiotu do rejestru oraz wniosku dotyczącego zmiany... To dosyć oczywiste.)

Myślę, że w takim razie można byłoby się zgodzić na taki zapis.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Tak jest. Dobrze.

Proszę państwa, wobec tego przejdziemy do głosowania.

Proszę państwa, ponieważ poprzednie poprawki właściwie dobrze znamy, zostały one przyjęte i w gruncie rzeczy mają charakter stylistyczny lub legislacyjny, wobec tego proponuję przegłosowanie poprawki pierwszej, drugiej, trzeciej, czwartej, piątej, ósmej i dziewiątej w jednym głosowaniu.

Kto z państwa jest za przyjęciem tych poprawek i podtrzymaniem stanowiska? (6)

Dziękuję bardzo.

Teraz pozostały nam do przegłosowania poprawki szósta i siódma.

(Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Piotr Magda: Czy mogę?)

Tak. Proszę bardzo.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu

Piotr Magda:

Dziękuję uprzejmie.

Panowie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Proponuję, aby Wysoka Komisja wysłuchała przed przystąpieniem do głosowania relacji normatywnej, jaka zachodzi pomiędzy poprawką szóstą a siódmą – poprawka szósta wyklucza poprawkę siódmą – oraz motywów, dla jakich Biuro Legislacyjne zaproponowało taką poprawkę, przyjętą na poprzednim posiedzeniu komisji.

Zwróciliśmy mianowicie uwagę, że art. 1 pkt 5 lit. b omawianej ustawy dokonał zmiany art. 9 ust. 4 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym w ten sposób, iż nadał mu następujące brzmienie: „do wniosku o wpis podmiotu do rejestru, wniosku dotyczącego zmiany umowy lub statutu podmiotu wpisanego do rejestru, działającego na podstawie umowy lub statutu, dołącza się także tekst jednolity umowy lub statutu, z uwzględnieniem wprowadzonych zmian”. Przy czym art. 1 pkt 5 lit. b nie nadawał nowego brzmienia zdaniu drugiemu art. 9 ust. 4.

Zwróciliśmy uwagę na trzy następujące argumenty. Po pierwsze, naszym zdaniem problematykę pierwotnego wpisu podmiotu wpisywanego do Krajowego Rejestru Sądowego, który działa na podstawie umowy lub statutu, reguluje niezmienny ustawą art. 9 ust. 3. Stanowi on, iż jeżeli podmiot wpisywany do rejestru działa na podstawie umowy lub statutu, do wniosku o jego wpisanie dołącza się umowę lub statut.

Po drugie, zwróciliśmy uwagę, iż w tej sytuacji wydaje się, że za poglądem, zgodnie z którym unormowanie art. 9 ust. 4 może dotyczyć jedynie wniosku dotyczącego zmiany umowy lub statutu podmiotu wpisanego do rejestru, który działa na podstawie umowy lub statutu, przemawiająca statuowany w tym przepisie obowiązek dołączenia do niego także tekstu jednolitego umowy lub statutu z uwzględnieniem wprowadzonych zmian, co wykluczałoby możliwość zastosowania tej regulacji do wniosku o wpis podmiotu do rejestru, czyli do pierwotnego wpisu.

Po trzecie, zwróciliśmy uwagę na uzasadnienie do projektu ustawy, zawarte w druku sejmowym nr 808, zgodnie z którym, cytując: „zmiana treści zdania pierwszego w ust. 4 jest spowodowana koniecznością usunięcia wadliwej redakcyjnie treści przepisu, z którego usunięto zwrot «albo zmiany innych wpisanych»”. W związku z tym komisja dzieląc opinię Biura Legislacyjnego wprowadziła stosowną poprawkę.

Podczas dzisiejszego posiedzenia Senatu pan minister zwrócił uwagę, że wbrew uzasadnieniu zmian w art. 9 ustawy, zawartemu w druku sejmowym, motywem legislacyjnym nadania nowego brzmienia art. 9 ust. 4 była nie tylko zmiana redakcyjna, ale uwzględnienie takiej oto sytuacji, kiedy przed pierwotnym wpisem podmiotu do Krajowego Rejestru Sądowego następuje zmiana pierwotnej umowy lub pierwotnego statutu tego podmiotu.

W związku z tym spór, jaki się wywiązuje, wiąże się z interpretacją nie art. 9 ust. 4, lecz art. 9 ust. 3. O ile bowiem dobrze zrozumiałem pana ministra, przedstawiciele ministra sprawiedliwości uznają, iż ust. 3 dotyczy wyłącznie sytuacji, gdy następuje wpis podmiotu do rejestru działającego na podstawie umowy lub statutu, a umowa lub statut przed zarejestrowaniem w Krajowym Rejestrze Sądowym nie były zmienione.

Naszym zdaniem natomiast ust. 3 w obowiązującym brzmieniu dotyczy zarówno takiej sytuacji, o której wspominałem przed chwilą, jak i takiej, gdy przed wpisem podmiotu do Krajowego Rejestru Sądowego nastąpiła zmiana umowy lub statutu. W takim przypadku jest dla nas rzeczą oczywistą, że ust. 3 statuuje obowiązek dołączenia do Krajowego Rejestru Sądowego tekstu jednolitego umowy lub statutu.

W związku z tym konkludując, jeśli Wysoka Komisja podzieli wykładnię dokonaną przez przedstawicieli ministra sprawiedliwości, to należałoby wprowadzić poprawkę proponowaną przez pana senatora Romaszewskiego, która rzeczywiście dobrze redakcyjnie zmienia nieczytelną treść w brzmieniu nadanym art. 9 ust. 4. Jeżeli jednak Wysoka Komisja podzieli wykładnię art. 9 ust. 3 Biura Legislacyjnego, to należałoby w związku z tym wprowadzić poprawkę szóstą. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Dziękuję bardzo.

Czy ministerstwo chciałoby?

Pan minister, bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości
Krzysztof Józefowicz:**

Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, wydaje się, mam na uwadze aktualny stan prawny, że jeśli się czyta ust. 3 w art. 9, o którym pan był uprzejmy wspomnieć, to wynika z niego, że ustawodawca określił tutaj jedynie obowiązek dołączenia

umowy spółki lub statutu, czyli aktu kreującego powstanie stosunku prawnego. Z tego przepisu nie wynika, że to ma być tekst jednolity. Podstawą do uznania, że ma to być tekst jednolity, czyli obowiązujący w chwili składania wniosku, jest ust. 4 w tym art. 9. W naszym projekcie nie zmieniamy merytorycznie ust. 4 w art. 9, tylko go doprecyzujemy – w naszej ocenie. Wydaje się, że zaproponowane przez nas brzmienie jest jednoznaczne, lepsze niż to, które obowiązuje obecnie.

Przy takim rozumowaniu, przy takiej interpretacji przyjęcie przez Wysoki Senat poprawki szóstej oznaczałoby, iż możliwa byłaby taka interpretacja sądów, że gdy składa się pierwszy wniosek, czyli wniosek o wpis przedsiębiorcy, to nie ma obowiązku dokonania przedłożenia jednolitego tekstu aktu kreującego powstanie przedsiębiorcy, tylko jednego z aktów w takiej części, która jest wystarczająca do tego, aby wpisu dokonać.

Stąd ta poprawka, która jawiła się jako wyłącznie legislacyjna, prowadzi również, jak się okazuje po analizie tych zagadnień, do zmian merytorycznych, w naszej ocenie niepożądanych.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Bardzo dziękuję.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby się wypowiedzieć?

Proszę bardzo.

Senator Aleksander Bentkowski:

Mam w związku z tym pytanie do pana ministra.

Czy sądzi pan, może dopuścić takie rozumienie tego zapisu, że ten, który składa wniosek o rejestrację danego podmiotu, może celowo nie doręczyć statutu w całości bądź doręczyć, powiedzmy, niepełny statut, czy statut zmieniony, i dołączyć tylko pierwszą część bez drugiej? Przecież on ma obowiązek doręczyć statut aktualnie obowiązujący, obowiązujący w momencie, kiedy składa wniosek o rejestrację. Jeżeli ukrywa cokolwiek przed sądem rejestrowym, to już ewidentnie narusza przepis, narusza przepis, jeżeli nie przedstawia takiego statutu, jaki de facto obowiązuje.

Dlaczego pan zakłada, że podmioty wnoszące o rejestrację będą cokolwiek ukrywać albo nie będą przedstawiać całego statutu? Statut po zmianie, nawet bez tekstu jednolitego, tylko statut w ogóle, ciągle jest statutem. Jeżeli ktoś nie ma tekstu jednolitego, to musi przedstawić cały statut, jaki obowiązuje w chwili rejestracji. Nie wiem więc, z czego pan wnioskuje, że przedsiębiorcy będą przedstawiać tylko te części statutu, które będą im bardziej odpowiadać, a inne nie? Dziękuję.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Proszę bardzo.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości
Krzysztof Józefowicz:**

Oczywiście nie zakładam złej woli przedsiębiorców, ale chodzi tutaj o zwykłe sytuacje praktyczne. Bardzo często od momentu, gdy powstanie akt kreujący przedsię-

biorcy, czyli statut bądź umowa spółki, a zwłaszcza gdy to jest umowa spółki, do momentu, gdy złożony zostanie wniosek o wpis, następuje bardzo wiele zmian tej umowy. I przez zwykłe niedopatrzenie, niedbalstwo bądź świadome działanie, tego wykluczyć też nie można, może dojść do takiej sytuacji, że sąd nie będzie dysponował pełnym materiałem w tym zakresie.

A co więcej, jeśli nie będzie tej normy prawnej upoważniającej czy zobowiązującej przedsiębiorcę do złożenia tekstu jednolitego, nie będzie tutaj można mówić o sankcji. Nie wszystkie elementy umowy spółki, które tworzą tę spółkę, są konieczne do tego, aby wpisać podmiot do rejestru. Nie wszystkie, bo przepisy o Krajowym Rejestrze Sądowym wymieniają, co musi być w umowie spółki, i to musi być, to ma swoje odzwierciedlenie w rejestrze, ale jest przecież wiele innych kwestii, które w umowie spółki się znajdują, mogą się znajdować, a nie mają bezpośredniego wpływu na wpis do Krajowego Rejestru Sądowego.

Z innych przepisów dotyczących Krajowego Rejestru Sądowego wynika, że umowa spółki czy statut w rejestrze musi być zawsze aktualny. Ten obowiązek nałożony na tym wstępnym etapie to też nie jest nasze widzimisie, to wynika wprost z jednej z dyrektyw unijnych. Nie wiem, czy pan akurat nią dysponuje, ale tam się wyraźnie mówi, że należy nałożyć obowiązek na przedsiębiorcę, nie tylko na etapie zmiany umowy spółki czy statutu, ale na etapie złożenia wniosku, aby było jednoznaczne, że przedsiębiorca składa oświadczenie, iż tekst, który przedkłada, jest jednolity, a sąd może wymóc złożenie takiego oświadczenia na tej podstawie, że przepis nakłada na przedsiębiorcę taki obowiązek. Innymi słowy, jeśli taki przepis będzie funkcjonował, a przedsiębiorca złoży oświadczenie, to sąd będzie działał w zaufaniu, że istotnie ma do czynienia z tekstem jednolitym, bo pewności w stu procentach nigdy mieć nie będzie. I tylko tyle.

Senator Aleksander Bentkowski:

Chyba źle rozumiemy pojęcie „tekst jednolity”. Tekst jednolity jest to, przynajmniej w rozumieniu legislacyjnym, tekst stworzony z różnych części, które pierwotnie istniały. Jeżeli był statut spółki albo umowa spółki, która potem została uzupełniona drugą umową, trzecią umową, to na podstawie tej ustawy domagamy się, żeby podmiot, który zamierza dokonać rejestracji, stworzył jeden akt w postaci aktu jednolitego, czyli stworzył... I wcale z tego nie wynika – gdyby nie było zapisu, że ma to być tekst jednolity – że on powinien składać wszystkie te umowy spółki, które były zmieniane do momentu rejestracji.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, tak.

Tutaj chodzi o to, moim zdaniem, że tekst jednolity ma być pomocny sądowi do łatwego czytania statutu czy umowy spółki.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Andrzej Duda:

Ja bym powiedział tak, Panie Senatorze.

Myślę, że tego nie można sprowadzać wyłącznie do kwestii samego interesu sądu, który chce mieć całość. Bardzo często odnosi się to też do samego zarządu spółki,

dlatego, tak mi się wydaje, że ten obowiązek sporządzania każdorazowo tekstu jednolitego znacznie ułatwia jednak zarządowi spółki – zwłaszcza w małych spółkach, które nie mają jakiejś stałej obsługi prawnej, nie siedzą tam radcy prawni, którzy mają wszystkie akta zgromadzone – zorientowanie się w aktualnym stanie tekstu statutu czy umowy spółki. Wydaje mi się więc, że interes jest obustronny i wyraziste stwierdzenie ustawowe „tekst jednolity” służy właśnie uzmysłowieniu tego aspektu.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Krzysztof Józefowicz: Jeszcze tylko jedno zdanie, jeśli można.)

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości
Krzysztof Józefowicz:**

Tą ustawą dopuszczamy dostęp do Krajowego Rejestru Sądowego przez Internet. Musi być nałożony na przedsiębiorcę obowiązek prawny składania tekstu jednolitego, bo obywatel nigdy się w tym nie zorientuje.

(Senator Aleksander Bentkowski: Ma pan rację.)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

I znów, osoba prawna, żeby się dowiedzieć, jaki jest tekst statutu, wynajmie prawnika, żeby ten przez Internet sprawdzał, jak to jest tam naprawdę. A chodzi także o to, żeby Jan Kowalski kliknął i żeby mu wyszło, że członkami zarządu w tym momencie są takie osoby, przedmiot działalności jest taki, a siedziba jest tam i tam.

Dlatego jest konieczność wymagania tego tekstu jednolitego już na etapie wstępnym. Umowa spółki może się przecież nigdy nie zmienić. Jeśli nie zobowiązemy do tego tekstu jednolitego na etapie wstępnym, czyli na etapie rejestracji przedsiębiorcy, to nigdy się go nie doczekamy, bo umowa spółki może po prostu nie być zmieniana. Oczywiście jeśli będzie zmieniana, to ten obowiązek będzie istniał i o tym nie dyskutujemy, to jest poza dyskusją.

Ten stan pożądaný, o którym mówię, istnieje już dzisiaj i obawiam się, że przez tę zmianę legislacyjną możemy go zmienić – to tylko tyle.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, myślę, że stanowiska zostały wyjaśnione i to w sposób całkowicie przejrzysty. Ja w każdym razie rozumiem.

Proponuję w związku z tym, żebyśmy przeszli do głosowania.

Kto z państwa jest za podtrzymaniem stanowiska komisji w sprawie poprawki szóstej? (0)

Kto jest przeciw? (5)

Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Nikt, tak? Dobrze.

Wobec tego przejdźmy do poprawki siódmej.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki siódmej? (5)

Dziękuję bardzo, jednogłośnie
Referentem był pan senator?
(*Senator Aleksander Bentkowski*: Nie, nie, pan.)
Aha, pan, proszę bardzo.
Wobec tego ustanawiamy referenta i na tym kończę tę część.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości
Krzysztof Józefowicz:**

Dziękuję komisji za tę zmianę, bardzo dziękuję. Przepraszamy za kłopot, ale to było ważne.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Dobrze.
Proszę państwa, skoro już jest pan minister, to może przejdziemy teraz do spraw, które będą dotyczyły przyszłego posiedzenia. Jest to zmiana ustawy...
(*Głos z sali*: Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.)
Tak, kodeksu postępowania przed sądami administracyjnymi.
To jest krótka inicjatywa, która wyszła chyba z Senatu, ona dotyczy problemu wyłączenia sędziów sądu administracyjnego i jest wywołana orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego. W odpowiedzi została podjęta taka krótka nowelizacja.
Proszę bardzo.
(*Głos z sali*: Panie Przewodniczący, trzy minuty przerwy.)
Trzy minuty przerwy, dobrze.
Wobec tego nie opuszczamy miejsc.

(Przerwa w obradach)

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Proszę państwa, przechodzimy do drugiego punktu porządku dziennego, do zmian w ustawie – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.
Jak pamiętamy, była to inicjatywa senacka Komisji Ustawodawczej, dotyczyła poprawienia ustawy ze względu na wyrok Trybunału Konstytucyjnego. Oprócz okoliczności uzasadniających wyłączenie sędziego z postępowania uwzględniała również inne okoliczności zachodzące w relacji do danej sprawy. Sejm nam w tej ustawie nic nie popsuł. Tak że problemu, w moim przekonaniu nie ma.
Czy ktoś z pań i panów senatorów?
Proszę bardzo.
(*Senator Anna Kurska*: Ja się tylko dziwię, że tego dotychczas nie było, na wzór k.p.k. i k.p.c.)
No więc to jest właśnie to, do czego się odwołaliśmy, czyli sprawa jest prosta.
(*Wypowiedzi w tle nagrania*)
Czy są jeszcze jakieś głosy w tej sprawie?
(*Głos z sali*: Ale jak to było, jak tego nie było?) (*Wesołość na sali*)

(Wypowiedzi w tle nagrania)
Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Jarosław Chmielewski:

Proponuję przyjęcie tej ustawy bez poprawek, tak aby mogła ona wejść w życie z dniem 22 września, bo taki byłby termin wejścia w życie tej ustawy. Żadnych poprawek chyba nie będzie?

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Nie, nie warto.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej ustawy bez poprawek? (5)

Ustawa została przyjęta jednogłośnie.

(Głos z sali: Z działaniem przyjęta.)

Z działaniem wstecznym, tak? Dobrze.

No to może ty weźmiesz na siebie ten obowiązek?

(Senator Krzysztof Piesiewicz: A którego jest posiedzenie?)

Posiedzenie jest siedemnastego, 17 października oczywiście.

Tak jest. Dobrze.

Wobec tego mogę już panom podziękować, tylko poproszę pana przedstawiciela Ministerstwa Spraw Zagranicznych do drugiej ustawy. Zresztą ona również w jakiejś mierze dotyczy państwa, bo chodzi o zobowiązania umowne.

Znowu wymieniają się nasi legislatorzy, musimy chwilę poczekać.

O, już jesteśmy w komplecie, możemy przystąpić do procedowania ustawy o ratyfikacji Konwencji o przystąpieniu Republiki... – itd., tu są wymienione nowo wstępujące do Unii Europejskiej republiki – do Konwencji o prawie właściwym dla zobowiązań umownych, otwartej do podpisu w Rzymie w dniu 19 czerwca 1980 r., oraz do Pierwszego i Drugiego Protokołu w sprawie jej wykładni przez Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, sporządzonej w Luksemburgu dnia 14 kwietnia 2005 r.

Ja może oddam głos panu ministrowi, aby nam przedstawił, przybliżył to, czego konwencja dotyczy.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Andrzej Kremer:**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo Senatorowie!

Minister spraw zagranicznych przedkłada Wysokiemu Senatowi ustawę z dnia 22 września 2006 r., wyrażającą zgodę na ratyfikację tej konwencji z uprzejmą prośbą o wyrażenie pozytywnego stanowiska.

Konwencja i protokoły z nią związane są uzupełnieniem pewnej infrastruktury prawnej związanej z członkostwem Polski i nowych krajów członkowskich Unii Europejskiej, które przystąpiły do Unii 1 maja 2004 r. Regulują przystąpienie tych krajów do konwencji rzymskiej o prawie właściwym do zobowiązań umownych oraz do dwóch protokołów, uzupełniających tę konwencję, w sprawie jej wykładni przez Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich.

Przyczyną takiego postępowania jest fakt, iż konwencja ta była tak zwaną konwencją zamkniętą, czyli członkami sygnatariuszami konwencji mogły być tylko państwa będące członkami Unii Europejskiej w momencie jej powstawania. Stąd też przy każdym kolejnym rozszerzeniu państwa przystępujące do Unii Europejskiej następnie przystępowały do tej konwencji. I tak czynią to w tej chwili nowe państwa członkowskie, w tym Rzeczpospolita Polska.

Trzy dokumenty są objęte tą nową konwencją. Jest to sama konwencja o prawie właściwym do zobowiązań umownych. Jest to pierwszy protokół w sprawie wykładni przez Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich konwencji o prawie właściwym do zobowiązań, które powoduje, iż istnieje możliwość zwracania się z wnioskami o wydanie orzeczenia wstępnego przez sądy krajowe właśnie do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. W przypadku Rzeczypospolitej Polskiej takimi sądami uprawnionymi będą Sąd Najwyższy oraz Naczelny Sąd Administracyjny. I jest to drugi protokół, który przyznaje Trybunałowi Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich pewne uprawnienia do dokonywania wykładni konwencji o prawie właściwym do zobowiązań umownych. On ma charakter w zasadzie bardziej techniczny i ogranicza się do przyznania jurysdykcji trybunału w sprawie konwencji w zakresie i na zasadach określonych w pierwszym protokole po to, aby umożliwić dokonywanie wykładni konwencji o prawie właściwym także w odniesieniu do państw, które jeszcze jej w owym czasie nie ratyfikowały.

Samo przyjęcie konwencji o prawie właściwym nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa ani jednostek samorządu terytorialnego. Nie spowoduje skutków społecznych i gospodarczych innych niż oczekiwane korzyści, które pozwolą na wyeliminowanie zbędnego ryzyka prawnego w ramach międzynarodowego obrotu gospodarczego.

Konwencja ta dopuszcza, by podmioty zawierające umowy określiły sobie prawo, według którego zawrą tę umowę i będą ją realizować.

Tryb zaproponowany Wysokiemu Sejmowi w postaci wyrażenia zgody na ratyfikację w drodze ustawy wynika z faktu, że materia konwencji dotyczy zagadnień uregulowanych w ustawie, w szczególności w ustawie – Prawo prywatne międzynarodowe. I zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji RP związanie się z nią wymaga ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie. Tak też Sejm przyjął ustawę, którą przedłożył Wysokiemu Senatowi do zaopiniowania. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Bardzo dziękuję.

Czy są pytania do panów ministrów? Nie widzę.

Wobec tego wnoszę o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Kto z państwa jest za przyjęciem ustawy? (5)

Dziękuję bardzo, jednogłośnie.

Może pan senator będzie uprzejmy zreferować? Dobrze.

Na tym kończymy posiedzenie w poczuciu dobrze spełnionego obowiązku wobec przyszłego posiedzenia plenarnego. Bardzo dziękuję.

(Koniec posiedzenia o godzinie 13 minut 23)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851